

Advies

Vlaamse Sportraad

30 augustus 2016

Advies bij het voorontwerp van besluit ‘erkenning kwaliteitsstandaard voor het organiseren van risicovechtsporten’

Op vrijdag 15 juli 2016 ontving de Vlaamse Sportraad van het kabinet van Vlaams minister van Sport Philippe Muyters de vraag om advies te verlenen bij het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot erkenning van de kwaliteitsstandaard voor het organiseren van risicovechtsporten.

Op de plenaire vergadering van 17 augustus 2016 nodigde de Vlaamse Sportraad Els Dom van het Risicovechtsportenplatform uit om toelichting te geven bij de teksten. Het advies werd definitief goedgekeurd op 30 augustus 2016.

CONTEXT: Volgens het decreet van 20 december 2016 inzake gezond en ethisch sporten (het GES-decreet) kan de Vlaamse overheid ter versterking van de gezonde sportbeoefening kwaliteitsstandaarden erkennen of opleggen voor een beleid inzake gezond sporten. Het voorliggende voorontwerp van besluit handelt over de erkenning van de kwaliteitsstandaard voor het organiseren van risicovechtsporten. Het geeft de risicovechtsector een duidelijke leidraad om te voldoen aan de verplichtingen uit het GES-decreet.

Advies

De Vlaamse Sportraad vindt het positief dat deze sector wordt geregulariseerd, maar het ondersteunen van sporten die “*de intentie [hebben] de fysieke of psychische integriteit van de tegenstander te verminderen*” ligt ethisch niet voor de hand.

De Vlaamse Sportraad oordeelt positief over het feit dat de federaties en clubs uit de risicovechtsector worden geresponsabiliseerd op het vlak van gezond en ethisch sporten en concrete instrumenten hiervoor aangereikt krijgen. Het voorliggend ontwerp van besluit is een mooi vervolg op wat er in de laatste jaren werd opgebouwd, mede dankzij het Risicovechtsportenplatform.

De Vlaamse Sportraad heeft echter ook een aantal opmerkingen en bedenkingen bij de ‘kwaliteitsstandaarden voor het organiseren van risicovechtsporten’, die als bijlage werd aangehecht bij het voorontwerp van besluit.

Het vrijblijvende karakter van de kwaliteitsstandaarden

De leden van de Vlaamse Sportraad wijzen op het vrijblijvende karakter van de kwaliteitsstandaarden. Een aantal elementen die in de kwaliteitsstandaarden worden opgesomd, zijn niet afdwingbaar en eerder richtinggevend. In het voorontwerp van besluit wordt regelmatig gesproken over “*aandacht besteden aan x*”, “*het opnemen van specifieke regels over x*” of “*het stimuleren van x*”. De Vlaamse Sportraad vindt dat lat hoger kan worden gelegd.

Het afsluiten van bijvoorbeeld individuele overeenkomsten of intentieverklaringen kan meer garanties op kwaliteit bieden.

De Vlaamse Sportraad begrijpt dat het opleggen van hogere standaarden voorlopig niet vanzelfsprekend is voor federaties en clubs die over weinig middelen beschikken en voor een sector waar nog heel wat “onder de radar” gebeurt. Het al dan niet (streven naar het) voldoen aan de kwaliteitsstandaarden is op dit moment vooral gebaseerd op *goodwill* vanuit de vechtsportorganisaties. De Vlaamse Sportraad vraagt dan ook niet om op dit moment iets te wijzigen op vlak van de afdwingbaarheid.

Op termijn meent de raad echter dat deze kwaliteitsstandaarden moeten evolueren naar bijvoorbeeld een volwaardig kwaliteitslabel. In dat geval moeten kwaliteitsstandaarden uit het voorontwerp van besluit aangepast en afdwingbaar worden zodat het garanties biedt op een zo gezond mogelijke beoefening van risicovechtsporten.

Nood aan informatie over de sector

De Vlaamse Sportraad vindt het cruciaal dat de Vlaamse overheid meer zicht krijgt op de risicovechtsector: hoeveel clubs en federaties bestaan er in Vlaanderen?; hoeveel mensen zijn actief in de federaties en de clubs?; welke opleidingen en cursussen worden aangeboden?; hoe wordt omgegaan met kinderen en jongeren?; etc.

Het lijkt ook nodig om zicht te krijgen op de risicovechtsporten die niet gekend zijn (bijvoorbeeld omdat clubs niet erkend zijn of niet behoren tot een erkende federatie). Hoe omvangrijk is dit deel van de sector “onder de radar”?

Momenteel beschikt de Vlaamse overheid over onvoldoende gegevens om de sector correct in te schatten. De Vlaamse Sportraad vraagt om meer informatie en cijfermateriaal te verzamelen. Deze taak sluit volgens de leden aan bij de opdracht van het Risicovechtsportplatform: zij doen dit vandaag al en hebben reeds de contacten. Indien het Risicovechtsportplatform zou oordelen dat bijkomend onderzoek nodig is op dat vlak, ondersteunt de Vlaamse Sportraad die vraag.

De rol van de lokale sportdiensten: sensibilisering en samenwerking

De Vlaamse Sportraad vraagt aandacht voor de sensibilisering van de lokale sportdiensten. Vaak komen lokale sportdiensten in contact met de risicovechtclubs die gebruik wensen te maken van de lokale sportinfrastructuur of een wedstrijd willen organiseren. De lokale sportdiensten zijn echter niet altijd vertrouwd met deze sector en zijn vragende partij voor concrete richtlijnen. Daarnaast ziet de Vlaamse Sportraad ook mogelijkheden in een sterke samenwerking met de lokale sportdiensten. Ze kunnen door het opleggen van voorwaarden in lokale reglementen (aanvraag voor gemeentelijke subsidies, aanvraag voor gebruik van infrastructuur, aanvraag voor deelname aan de lokale sportraad, aanvraag voor organisatie van een evenement, etc.) de lokale risicovechtclubs responsabiliseren. Op deze manier worden de kwaliteitstandaarden concreet toegepast, op een meer afdwingbare manier.

De Vlaamse Sportraad vraagt om deze piste verder te onderzoeken. De rol van het Risicovechtsportplatform is daarbij van essentieel belang.

Opleidingen in de Vlaamse Trainersschool

De Vlaamse Trainersschool biedt twee cursussen aan voor de risicovechtsporten: initiator risicovechtsporten en trainer B risicovechtsporten.

De Vlaamse Sportraad pleit in de eerste plaats om deelname aan deze opleidingen maximaal te stimuleren.

Daarnaast is de Vlaamse Sportraad van mening dat de inhoud van deze opleidingen eerder algemeen wordt opgevat. Een sport-specifieke opleiding kan mogelijk aantrekkelijker zijn en zou meer

kandidaten kunnen aantrekken. Indien een te kleine doelgroep, is dit misschien mogelijk als uitdieping van de algemene opleiding onder de vorm van opties. De leden beseffen dat een specifieke vorming niet vanzelfsprekend is in deze diverse sector.

Pedagogische begeleiding van kinderen en jongeren

De Vlaamse Sportraad vindt kwaliteitsvolle begeleiding van kinderen en jongeren altijd belangrijk, in deze context des te meer. Naast de zorg voor een zo gezond mogelijke sportbeoefening, is de pedagogische aanpak zeer belangrijk in deze sector. Men moet kinderen en jongeren de gevechtstechnieken op een goede manier aanbieden en hen ook bijbrengen hoe ermee om te gaan, ook buiten de clubcontext.

De sensibilisering van toeschouwers

In de kwaliteitsstandaarden komt de fysieke of psychische integriteit van het publiek tijdens kampen niet aan bod: wat met zeer jonge kinderen en de sensibilisering van de toeschouwers? De Vlaamse Sportraad vraagt om hier meer aandacht aan te schenken.

Technische opmerkingen bij de bijlage bij het voorontwerp van besluit

- De Vlaamse Sportraad stelt voor om in art. 1 een duidelijk onderscheid te maken tussen de risicovechtclubs en de risicovechtportfederaties. In art. 1, punt 4 van het voorontwerp van besluit wordt gesproken over de risicovechtportorganisatie, wat tot verwarring kan leiden: in het voorontwerp van besluit kan de “risicovechtportorganisatie” op sommige plaatsen als een risicovechtclub worden geïnterpreteerd en op andere plaatsen eerder als een risicovechtportfederatie. In veel gevallen is dat geen probleem, in sommige gevallen wel, bijvoorbeeld:
  - In art.3, punt 1 wordt voorgesteld om een arts op te nemen in het organogram van het bestuur. De Vlaamse Sportraad merkt op dat dit voor een club een hoge drempel is (maar wel realistisch zou zijn voor een federatie). Het opnemen van een arts in het bestuur lijkt tevens in strijd met de ‘neutrale’ positie die een arts – in het belang van de sporter – moet innemen tijdens wedstrijden.
  - In art. 8 wordt bepaald dat een risicovechtportorganisatie actieve communicatie voert “met alle betrokkenen in de organisatie, zoals sporters, clubs, wedstrijdorganisatoren, promotoren en managers (...)”. De Vlaamse Sportraad stelt vast dat dit enkel van toepassing kan zijn voor federaties.
- De Vlaamse Sportraad stelt voor om in art.3, punt 3 te spreken over “zo gezond mogelijk sporten” in plaats van over “gezond sporten”.

Samengevat

De Vlaamse Sportraad geeft een gunstig advies aan het voorontwerp van besluit.

Met de erkenning van de kwaliteitsstandaarden zet het Vlaamse beleid rond de risicovechtporten de volgende belangrijke stap. De Vlaamse Sportraad merkt wel het ethisch dilemma op tussen het ondersteunen van de risicovechtportensector enerzijds en “*de intentie om de fysieke of psychische integriteit van een andere sporter te verminderen*” anderzijds.

De Vlaamse Sportraad formuleerde een aantal belangrijke suggesties en opmerkingen.

De kwaliteitsstandaarden zijn volgens de Vlaamse Sportraad zeer laagdrempelig en vooral richtinggevend. De raad pleit ervoor om op termijn te evolueren naar een volwaardig Vlaams kwaliteitslabel voor risicovechtporten waarbij de lat hoger ligt.

Daarnaast is het essentieel dat Vlaanderen meer zicht krijgt op de risicovechtportsector. De Vlaamse Sportraad vraagt ook aandacht voor de sensibilisering van en de samenwerking met de lokale sportdiensten en de opleidingen in de Vlaamse Trainersschool. De pedagogische omgang met kinderen en jongeren en de sensibilisering van de toeschouwers is eveneens noodzakelijk.

Tot slot geeft de raad twee technische opmerkingen mee.

Frank Bulcaen, *voorzitter*
Sophie Cools, *ondervoorzitter*
Nai Han Lau, *secretaris*